

UDRUGA HRVATSKIH SUDACA

Zagreb, 20. listopada 2021.

Ministarstvo pravosuđa i uprave

Zagreb

Predmet: Primjedbe Udruge hrvatskih sudaca na zaprimljeni Nacrt Okvirnih mjerila za rad sudaca – dostavlja se

Udruge hrvatskih sudaca (dalje: UHS) održala je 8. listopada 2021. sjednicu Upravnog odbora na kojoj su prisustvovali predstavnici svih Ogranaka UHS-a. Na sjednici se razmatrao Nacrt Okvirnih mjerila za rad sudaca (dalje: Nacrt), dostavljenih od strane Ministarstva pravosuđa i uprave.

Na dostavljeni Nacrt Upravni odbor HS je zaprimio brojne primjedbe sudaca iz svih grana i razina sudovanja. Na sjednici Upravnog odbora UHS-a odlučeno je primjedbe objediniti i dostaviti ih Ministarstvu pravosuđa i uprave.

Primjedbe su slijedeće:

- nije poznato koji je razlog donošenja novih Okvirnih mjerila, niti zbog čega se mijenja dosadašnji koncept Okvirnih mjerila, koje su u primjeni od 1. siječnja 2020.,
- nije poznato je li predlagatelj izvršio analizu ostvarenih rezultata rada prema postojećim Okvirnim mjerilima, koji broj sudaca je ostvario prebačaj, u kojoj grani sudovanja,
- nisu nam poznati razlozi zbog čega predstavnici UHS-a nisu bili uključeni u izradu Nacrta novih Okvirnih mjerila,
- nemamo saznanja zbog čega se ponovno radi razlika između načina rješavanja predmeta meritorno i iz procesnih razloga,
- Nacrt uvodi potpuno nove kategorije razvrstavanja i vrednovanja sudskih spisa, time da su neka u suprotnosti s važećim propisima (npr. u trgovačkom pravu uvodi se kategorija „Žalba protiv odluka u sporovima radi zaštite intelektualnog vlasništva /osim sporova po tužbama Hrvatskog društva skladatelja/ i autorsko pravo /individualna zaštita/“ koja je pravno netočna, jer intelektualno vlasništvo u sebi uključuje autorsko pravo.)

- mjerila za rad sudaca bi trebala propisivati broj odluka koje prosječno sudac treba donijeti u redovnom radnom vremenu. Nacrt u članku 1. to ističe, ali u daljnjem tekstu postavlja daleko veće zahtjeve sucima,
- nije vidljivo bolje vrednovanje rješavanja starih predmeta na svih razinama sudovanja.

UHS stoga predlaže Ministarstvu pravosuđa i uprave da se UHS (putem svojih predstavnika za sva područja sudovanja koja se navode u Nacrtu) uključi u daljnji rad u pogledu izrade konačnog prijedloga novih Okvirnih mjerila.

Prikaz detaljnijih primjedbi po granama sudovanja prema redosljedu u Nacrtu:

1. OPĆINSKI SUD

1.1. Kaznena grana sudovanja

Nacrtom se znatno povećava broj odluka koje sudac mora donijeti tijekom kalendarske godine i razdvajaju se odluke prema težini propisane kazne. Neovisno o kaznenom djelu za koji se vodi kazneni postupak sucima nema bitne razlike u postupanju, načinu vođenja rasprave, utvrđivanju činjenica niti izvođenju dokaza. Pred općinskim sudovima najčešća su upravo kaznena djela s propisanom kaznom zatvora do 5 godina. Od svih kaznenih postupaka u Republici Hrvatskoj pred općinski sudovima se vodi njih preko 75 %. Brojka od 100 godišnje donesenih odluka kojima se rješava spis (prema trenutno važećim Okvirnim mjerilima) se Nacrtom povećava na 180, a to je povećanje za 80 %. S obzirom na utvrđenih 220 radnih dana to predstavlja obvezu donošenja više od jedne presude dnevno, a pri tome se zaboravlja da je riječ o intelektualnom radu u postupku sa strogo propisanim procesnim pravilima. Trenutno se jednako vrednuju presude i rješenja kojim se dovršava postupak, a Nacrt razdvaja presude i rješenja te rješenja znatno manje vrednuje (600 predmeta). Presuda na temelju priznanja okrivljenika je nova kategorija koju uvodi Nacrt i još manje vrednuje od presude za kaznena djela do 5 godina, iz čega se može zaključiti da Nacrt u brojku 180 presuda godišnje ubraja samo presude u kojima okrivljenik osporava svoju krivnju i u kojima se provodi u potpunosti dokazni postupak.

Nacrt dalje razdavanja presude i to u predmetima s propisanom kaznom od 5 do 10 godina zatvora (130 odluka- povećanje za 30 %) te u predmetima s propisanom kaznom zatvora duljom od 10 godina (80 odluka). Upravo za tu zadnju kategoriju, prije zakonskih izmjena dok su ti predmeti bili u nadležnosti županijskih sudova Okvirna mjerila su Županijskim sudovima propisivala 30 predmeta riješenih godišnje.

Nacrt očito polazi od pretpostavke da je postupak donošenja presude kompliciraniji, dugotrajniji i zahtjevniji što je kazneno djelo teže, ali to na općinskoj razini nikako ne stoji. Primjerice, postupak za kazneno djelo s propisanom kaznom do 10 godina nije po ničemu nije manje složen od postupka za kazneno djelo s propisanom kaznom zatvora od 10 do 12 godina, niti su ovi postupci složeniji od mnogih postupaka za kaznena djela s propisanom kaznom zatvora do 5 godina u kojima se provodi složeni dokazni postupak (primjerice vještačenja biometrijska, sudskomedicinska, prometno-tehnička, psihijatrijska i sl.).

Ono što u stvarnosti sudski postupak znatno komplicira i dovodi do toga da je potrebno više vremena i napora za donošenje odluke su broj kaznenih djela i broj okrivljenika u jednom spisu (primjerice manje se vrednuje rad na spisu koji ima 4 okrivljenika i šest kaznenih djela teške krađe nego spis s jednim okrivljenikom i jednom radnjom neovlaštene proizvodnje i prometa drogama).

Ako bi Nacrt u predloženom obliku stupio na snagu to bi predstavljalo znatan pritisak na suce da istovremeno moraju imati u radu mnogo veći broj predmeta nego do sada kako bi više spisa okončali, što je u okviru radnog vremena i uz 220 radnih dana godišnje potpuno neostvarivo i što će se odraziti na kvalitetu sudskih odluka. Brojni suci već sada rade i izvan radnog vremena odnosno nose spise kući. Pri tome se zanemaruje da je sudac dužan pratiti i proučavati sudsku praksu, sve u okviru radnog vremena. Odgovoran je i za unos točnih podataka u sustavu E-spis te radi brojne administrativne radnje na svakom spisu, a nema pomoć u vidu sudskog vježbenika ili savjetnika. Stavljanjem u rad velikog broja predmeta (kako bi se dostigla brojka godišnje riješenih spisa prema Nacrtu) došlo bi do nemogućnosti pridržavanja zakonskih rokova od strane sudaca (npr. rok za nastavak rasprave je 3 mjeseca, rok za odlučivanje o daljnjem trajanju istražnog zatvora ili mjera opreza 2 mjeseca od pravomoćnosti prethodnog rješenja...).

Narušenjem kvalitete sudskih odluka došlo bi posljedično i do većeg broja ukidnih odluka od strane drugostupanjskih sudova u žalbenom postupku. Prvotno ostvareni kvantitativni učinak Nacrta (ako stupi na snagu) bi vrlo brzo rezultirao generiranjem novih spisa na općinskoj razini uslijed ukidanja odluka na drugom stupnju.

Stoga predlaže se Nacrtom propisati broj odluka što sličniji trenutno važećim Okvirnim mjerilima, ali i da se pri vrednovanju riješenih predmeta uzima u obzir broj kaznenih djela i okrivljenika u svakom pojedinom spisu

Rad članova vijeća (izvanraspravnih i optužnih vijeća) se nikako ne vrednuje Nacrtom premda su suci članovi vijeća koji sudjeluju sjednicama tih vijeća onemogućeni za to vrijeme raditi na spisima za koje su zaduženi kao rješavatelji. Nacrt ne vrednuje niti odluke koje se donose na optužnim vijećima jer sve češće se u kaznenim predmetima na optužnom vijeću provodi prethodno suđenje o zakonitosti dokaza i o tome donosi odluka koja je podložna ispitivanju višeg suda u povodu izjavljene žalbe.

1.2. Građanska grana sudovanja

1.2.1. Parnični predmeti, izvanparnični predmeti, predmeti stečaja potrošača, zemljišnoknjižni predmeti, ostavinski predmeti, ovršni predmeti

Građanska grana sudovanja je proteklom razdoblju opterećena povećanim priljevom radnih spisa, stečaja potrošača, povećanih revizija odluka o lišenju poslovne sposobnosti te velikim brojem rješenja o prekidu donesenih u postupcima u predmetima tzv."švicarci", a koliko je to utjecalo i dalje utječe na opterećenje sudaca u svakodnevnom radu nije uopće analizirano.

Prekidi u predmetima po tzv."švicarcima" nisu proizvoljna odluka sudaca već zakonska obveza. Revizije poslovne sposobnosti zahtijevaju isti postupak kao i lišenja poslovne sposobnosti (saslušanja osobe u odnosu na koju se vodi postupak, provođenje

medicinskog vještačenja te drugih predloženih dokaza), a zbog pandemije veći dio njih nije bilo moguće provesti sve do ljeta 2021.

Za svaku bi vrstu postupaka moglo slijediti detaljno obrazloženje temeljeno na analizi primljenih i riješenih spisa, njihovom vrednovanju, radnjama koje se u svakom od njih provode, kao i načinu na koji se vrednuju u Metodologiji za ocjenjivanje rada sudaca, a koju bi trebalo gledati povezano s okvirnim mjerilima za rad sudaca. Brojne odluke koje sudac donosi u radu Nacrt uopće ne vrednuje, premda se protiv tih odluka može uložiti žalba pa se te odluke vrednuju sukladno Metodologiji za ocjenjivanje rada sudaca.

Nacrt kao i sva dosadašnja okvirna mjerila za rad sudaca diskriminatorno postupa u odnosu na suce sudova koji imaju veliki ili barem dovoljan broj spisa za ostvariti "normu" za razliku od sudova koji nemaju dovoljan broj spisa pa ti suci formalno imaju 100% ispunjenja „norme“ bez obzira koliko su spisa stvarno riješili. Nacrt ne vrednuju niti intelektualni rad sudaca već ih svodi na birokratske rješavatelje spisa.

Za svaki predmet koji sudac zaprimi i koji pod određenom težinskom šifrom ulazi u e-spis, potrebno je provesti određene radnje, bez obzira na koji će način, kojom odlukom i u kojem vremenu, taj predmet okončati. Svaki postupak ima svoja zakonska pravila postupanja pa tako, primjera radi, sudac prvo mora provjeriti da li tužba/ prijedlog ima sve elemente koji su potrebni za postupanje, ako ima, slijedi provjera apsolutne nadležnosti (ulaskom u EU na veliki broj predmeta primjenjuju se Uredbe EU u pogledu nadležnosti). Za suca vrijedi pravilo "iura novit curia" dakle, svaki sudac u Republici Hrvatskoj mora znati, odnosno moći pronaći i primijeniti adekvatni instrument prava EU, a samo letimičan pregled e-justice portala otkriva broj i raznovrsnost tih instrumenata. Za sav taj intelektualni rad potrebno je i određeno radno vrijeme. Zbog manjka efektivnog radnog vremena na sudu i zbog preopterećenosti brojem predmeta koje moraju godišnje riješiti suci godinama Okvirna mjerila ispunjavaju zahvaljujući tome što spise nose kući i tamo pišu presude.

Već u primjeru donošenja rješenja o nenadležnosti može se primijetiti neadekvatno vrednovanje predloženo Nacrtom. Ta vrsta rješenja uopće nije spomenuta pa suci pretpostavljaju da su obuhvaćena "ustupom". Međutim, kod rješenja o apsolutnoj nenadležnosti, a upravo je takav najveći broj onih koja se donose temeljem Uredaba EU, nema ustupa drugom (stvarno ili mjesno) nadležnom sudu. Kao dodatna nepravda, ta rješenja uvijek imaju detaljna obrazloženja i gotovo uvijek protiv njih bude uložena žalba, dakle, ulaze u statistiku vrednovanja Metodologije za ocjenjivanje rada sudaca.

Tako bi se moglo za svaku slijedeću radnju u predmetu detaljno obrazložiti i analizirati što istoj prethodi, kakva vrsta i količina intelektualnog rada, kakve posljedice ta radnja proizvodi i koje posljedice te kakav obim rada za sudac mora uložiti. I tako do zaključenja glavne rasprave i pisanja odluke. No ni tu nije kraj jer i do pravomoćnog okončanja postupka, ali i nakon, postoje još brojna rješenja i radnje koje sudac poduzima, a koje se uopće ne vrednuju po Nacrtu (rješenja o ispravku, o dopuni presude ili rješenja, o trošku, po prijedlogu za ukidanje klauzule pravomoćnosti kao i neka koja su specifična za pojedinu vrstu postupka ovrhe, naknade štete, ostavinskog postupka, obiteljskog postupka itd.).

Nacrt predstavlja povećanje za 40 % ili 60 riješenih predmeta više godišnje, dakle 260 predmeta godišnje za „opću“ parnicu te je za oko 5 % teži od okvirnih mjerila iz 2019. koja su izmijenjena jer su bila prezahtjevna.

Nejasno je zašto se razdvajaju obvezno-pravni sporovi (na ugovore, pravne poslove i dr.). Za tim nema nikakve potrebe jer bi po tom principu trebalo razdvojiti i stvarno-pravne sporove.

Nejasno je zašto su sporovi radi naknade štete manje vrednovani od obvezno-pravnih i stvarno-pravnih sporova. To su sporovi u kojima se provodi kompletan dokazni postupak radi utvrđivanja osnova odgovornosti i visine štete, od saslušanja stranka, svjedoka, vještačenja kao i u svakom drugom predmetu. Naknada štete mora ostati naknada štete neovisno o vrijednosti predmeta spora.

Sporovi male vrijednosti su opet izdvojeni (kao i 2019.) u posebnu kategoriju što je nepravedno jer se vrednuju više nego duplo manje od ostalih obvezno-pravnih sporova. U sporove male vrijednosti ne spadaju samo jednostavne isplate, nego i sporovi u kojima se provodi kompletan dokazni postupak (saslušanja, vještačenja). Isto tako mnogo je slučajeva u kojima tužitelj nakon provedenog vještačenja smanji tužbeni zahtjev i tada spor postaje spor male vrijednosti koji bi se trebao vrednovati manje nego obvezno-pravni spor kakav je i bio od samog podnošenja tužbe.

Procesne odluke (ogluhe, povlačenja i sl.) su potpuno neopravdano povećane na 600 ili što je vrednovanje jednog takvog predmeta sa 0.16 % ili $\frac{1}{4}$ vrednovanja meritornih odluka, a prekidi i zastoji izdvojeni u zasebnu kategoriju i vrednuju se sa 0.06 %! Ne smije se zanemariti da mnoge procesne odluke mogu biti rezultat višegodišnjeg parničenja. Pa tako npr. nakon 15 godina postupka se povuče tužba i to bi prema Nacrtu trebalo vrednovati za $\frac{1}{4}$ vrijednosti meritorno provedenog postupka.

Pogrešan je pristup Nacrta o različitom vrednovanju presuda ovisno o vrsti spora ili vrijednosti predmeta spora. Naime, presuda je rezultat provedenog dokaznog postupka, ali broj izvedenih dokaza te ostalih radnji koje sud provede ne ovisi o vrsti predmeta ili vrijednosti predmeta spora. Sudačka norma ne može ovisiti o tome je li donesena meritorna ili procesna odluka. Predmet treba imati istu vrijednost neovisno o tome kako je riješen. Stoga bi i nadalje bilo korektno vrednovati sve presude isto ili napraviti vrlo detaljnu analizu te vrednovanje uskladiti sa obimom provedenih radnji u postupku koji prethodi donošenju presude. Ista je situacija i sa vrednovanjima procesnih odluka. Posebno treba napomenuti kako će nas vrednovanje procesnih odluka prema Nacrtu ponovo vratiti situacije u kojima odvjetnici "čine uslugu sucima" kada postignu mirno rješenje spora pa umjesto izvansudske nagodbe sklapaju sudsku nagodbu.

Ako uzmemo da je Nacrt propisano 200 presuda u obiteljskim sporovima u 220 radnih dana to bi značilo jedna presuda na dan. Postoje presude koje se mogu napisati u jedan dan, neke i u par sati, ali ima i onih koje se pišu i po nekoliko dana. Čak i ako bi prosječno sudac trebao napisati jednu presudu dnevno, za sav ostali rad na predmetima koji dovode do pisanja presude ostalo bi mu 20 radnih dana. To bi pak značilo da u jednom radnom danu treba provesti 10 ročišta dnevno u kojima treba provesti saslušanja svjedoka i stranaka, vještačenja, usmena očitovanja vještaka te po potrebi i druge dokaze. Proučavanje stručnih članaka, praćenje sudske prakse te sav ostali rad u referadi, suci bi trebali obavljati izvan radnog vremena. Ista je situacija sa

svim ostalim vrstama sporova, čak i kada je predviđeni broj presuda manji. Ista je situacija i sa predviđenim brojem rješenja.

Isto tako, Nacrt ne uzima u obzir činjenicu da postoje sudovi sa specijaliziranim odjelima (tako Općinski građanski sud u Zagrebu ima ovršni i izvanparnični odjel, zemljišnoknjižni odjel, obiteljski odjel, a u okviru parničnog odjela subspecijalizaciju na grupe predmeta), a specijalizaciju imaju i drugi sudovi (Rijeka, Osijek, Split itd.), a u Zagrebu je i jedini specijalizirani radni sud u RH.

Prijedlog da se mentoriranje savjetnika vrednuje sa 10 %, a za svakog daljnjeg 2 % je nelogično jer mentor sa svakim savjetnikom ima jednako posla pa bilo bi bolje ograničiti broj savjetnika po jednom mentoru.

Prijedlog da se stari spisi boduju više, ali samo sucu koji je za njih zadužen dvije godine neće doprinijeti rješavanju starih spisa. Nacrt u članku 4. spominje da se trebaju dvostruko vrednovati svi predmeti stariji od 7 godina a koje sudac nije dužio više od 2 godine. Ako se zna da su tzv „stari“ predmeti svi predmeti stariji od 3 godine, postavlja se pitanje po kojem kriteriju su izabrani za dvostruko vrednovanje predmeti stariji od 7 godina? Sudac piše izvješća, mora poduzimati radnje u svim predmetima starijim od 3 godine pa bi se svi predmeti stariji od 3 godine trebali dvostruko vrednovati. U protivnom bismo imali dvostruke kriterije za stare predmete.

1.2.2. Prekršajni predmeti

Nacrtom se predviđa povećavanje sada važećih Okvirnih mjerila za rad sudaca u prekršajnim predmetima i to za predmete iz područja prometnih prekršaja za 100 predmeta godišnje i za predmete iz područja gospodarskih prekršaja i prekršaja iz područja javnog reda i mira za 50 predmeta godišnje. Nejasno je na osnovu kojih pokazatelja.

Nadalje, ovaj Nacrt, kao ni sada važeća Okvirna mjerila za rad sudaca, ne rješavaju pitanje umanjena sudačke dužnosti za suce koji su godišnjim rasporedom određeni za rješavanje predmeta izvršenja, niti se postupak izvršenja ikako vrednuje.

Stoga je prijedlog da se sucima prekršajnih odjela koji su godišnjim rasporedom poslova određeni za rješavanje predmeta izvršenja, umanjuje se sudačka dužnost i to:

- u sudovima do 5 sudaca..... 10 %
- u sudovima od 6 do 11 sudaca----- 25 %
- u sudovima od 12 do 17 sudaca.....50 %
- u sudovima od 18 do 22 suca.....70 %
- u sudovima od 23 i više sudaca..... 100 %

Također predlažemo da se sada usvoji naš prijedlog u pogledu potrebnog broja donesenih rješenja i izdanih prekršajnih naloga na način da se odredi donošenje 1000 prekršajnih naloga i 1000 rješenja u jednoj kalendarskoj godini, te da se za odlučivanje povodom podnesenog izvanrednog pravnog lijeka – zahtjeva za obnovu postupka vrednuje sa 600 donesenih odluka tijekom kalendarske godine.

Potrebno je smanjiti broj odluka za predmete koji suci rješavaju u dežurstvu gdje odlučuju i o zadržavanju uhićenika i gdje donose odmah i presudu. Nadalje, i postupci prema maloljetnicima su složeniji sa primjenom postupovnih odredbi iz više zakona kao što je i Zakon o sudovima za mladež te uz obvezu primjene i Konvencije o pravima djeteta te Direktive EU 2016/800, dok se predmeti koji se vode protiv maloljetnika vrednuju kao obična rješenja ispod 0,1 (što je u velikom nesrazmjeru sa takvim složenim i osjetljivim postupcima). Također, uopće se ne vrednuje izdavanje naloga za pretragu koji moraju biti obrazloženi te se istima rješavaju predmeti iz Prz-a upisnika, dok se neki parnični i ovršni predmeti koji završavaju samo dopisom ipak vrednuju. Predlaže se i posebno vrednovanje postupaka prema maloljetnicima sa 450 odluka godišnje, predmeti sa tri i više okrivljenika 250 odluka, predmeti u kojima je propisana novčana kazna veća od 100.000,00 kuna 250 odluka i hitni predmeti u dežurstvu 200 odluka godišnje.

2. UPRAVNI SUD

Trenutno važećim Okvirnim mjerila iz 2019. je upravnim sudovima već povećana norma sa 220 predmeta na 250 predmeta (presuda na godišnjoj razini), pri čemu nije bilo uređeno pitanje vrednovanja upravnih predmeta koji su dovršeni rješenjem, a bilo je izjednačeno vrednovanje predmeta u kojima je održana rasprava s predmetima u kojima se presude donose bez održavanja rasprave.

Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske dopisom od 7. svibnja 2020. dalo je tumačenje Okvirnih mjerila na način da se rješenja (odbačaji, obustava upravnog spora i sl.) donesena u upravnom sporu vrednuju kao presude (1/250).

S obzirom na navedeno bitno je za istaknuti da je i već postojećim (sadašnjim) Okvirnim mjerilima, sucima bilo znatno otežano ispunjavati godišnju normu, odnosno donositi broj odluka propisan Okvirnim mjerilima za rad sudaca.

Smatramo da je predmetnim predloženim Nacrtom kojima je razgraničeno i posebno vrednovano donošenje presuda i rješenja (presuda - 1/250, procesnih rješenja i obustava spora 1/600 te odbačaja tužbe 1/450), a bez prethodno obrazloženih (elaboriranih) kriterija i parametara za ovakvo određivanje broja riješenih predmeta, upravnim sudovima znatno povećana postojeća norma.

Smatramo da je broj presuda 1/250 koje suci moraju riješiti u jednoj kalendarskoj godini previsok i nije opravdan nikakvim objektivnim okolnostima i razlozima. Naime, s obzirom na širinu i složenost materije kojom se upravni sudovi kao specijalizirani sudovi bave (veliki broj materijalnih propisa) i trenutnu nemogućnost vrednovanja predmeta po težini, upravni suci su u odnosu na druge prvostupanjske suce koji nemaju obvezu donijeti tako veliki broj meritornih odluka i kojima je prema Okvirnim mjerilima uređeno vrednovanje predmeta po težini, stavljeni u nepovoljniji položaj.

Isto tako važno je naglasiti da ako bi se inzistiralo na kvantiteti tj. na što većem broju riješenih vrlo složenih i kompliciranih predmeta isto bi imalo veliki utjecaj i na kvalitetu rada.

Ako bi nova Okvirna mjerila za rad sudaca zadržala odbačaj tužbe (1/450) odnosno predmete riješene procesnim odlukama i obustava spora (1/600) u navedenim

mjerilima vrednovanja, predlažemo da se novim Okvirnim mjerilima za rad sudaca izvrši izravnanje u kvantiteti rješavanja na način da broj potrebnih predmeta dovršenih donošenjem presude bude izražen mjerilom 1/220. Na taj način bi se, uzimajući u obzir ukupan broj predmeta dovršenih donošenjem rješenja, de facto zadržala ista razina norme kako je to predviđeno važećim Okvirnim mjerilima za rad sudaca, a što ne bi rezultiralo narušavanjem kvalitete rada, kao najvažnijim parametrom u određivanju Okvirnih mjerila za rad sudaca.

3. TRGOVAČKI SUD

Najvažniji prigovor na primljeni Nacrt odnosi se na kategoriju sporova male vrijednosti koji se neosnovano izdvajaju te se traži na godišnjoj razini 400 predmeta riješenih presudama. Ovdje treba posebno istaknuti kako kod donošenja presuda u sporovima male vrijednosti nema nikakve razlike u odnosu na sporove veće vrijednosti te se sve presude pišu na jednaki način. U obrazloženju se sudac mora očitovati vezano za sve odlučne činjenice koje su bitne za donošenje odluka, očitovati se na sve prigovore stranaka, analizirati sve provedene dokaze tijekom postupka. Način pisanja presuda je jednak bez obzira je li vrijednost predmeta spora ispod ili iznad 50.000, kn na trgovačkim sudovima, a posebno treba imati na umu da je s izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2019. došlo do promijene nadležnosti zbog čega na trgovačkim sudovima više nema tzv. "špranciranih" spisi koji bi se možda i mogli smatrati jednostavnijim (primjerice spisi vezano uz plaćanje usluga opskrbe strujom, grijanjem, telekomunikacijskih usluga, opskrbe vodom, odvoza smeća i sl.).

Podjednako treba istaknuti da nije jasno iz kojeg razloga se posebno normiraju predmeti koji su završeni procesni odlukama kao i predmeti riješeni rješenjem o ustupu drugom sudu, prekidu i zastoju postupka. Treba napomenuti kako takvim odlukama često prethodi velik angažman suca i cijeli niz parničnih radnji. Naime, suci su često proveli nekoliko rasprava, proveli saslušanja svjedoka, stranaka te vještačenja pa se ovakvim normiranjem praktički anulira sav prethodni rad suca na tom predmetu. Nadalje, nije jasno temeljem kojih parametara se došlo do brojke od 600 procesnih odluka i 1500 odluka (prekida, zastoja, ustupa) na godišnjoj razini odnosno u okviru 220 radnih dana. Naime, procesne odluke mogu biti iznimno složene (odbačaji tužbi, apsolutna nenadležnost...), a treba imati na umu kako sudac tijekom navedenih 220 radnih dana mora provoditi ročišta, pregledati svaki predmet upućen iz pisarnice te u istom donijeti odluku o daljnjem postupanju, kao i donositi sve potrebne procesne i meritorne odluke u svakom pojedinom predmetu koji mu dođe u rad, a većina procesni odluka neće mu se sukladno ovom Nacrtu uopće vrednovati u rad.

Nadalje, treba navesti da nije jasno iz kojeg razloga se vrši kategorizacija prema vrstama sporova tim više što se veliki broj kategorija normira podjednako (kod trgovačkih sudova čak 8 kategorija traže 150 odluka godišnje). Ako je za više kategorija propisan isti broj nije jasno čemu onda izdvajanje posebnih kategorija, a tim više kad se pojedine kategorije ispuštaju primjerice ugovori o građenju koji su iznimno teški predmeti pa ih se stavlja u kategoriju s ugovorom o kupoprodaji. Posebno se napominje da prema predloženoj kategorizaciji na Trgovačkom sudu u Zagrebu (kao sudu koji ima najviše spisa iz nadležnosti trgovačkog sudovanja u državi) nema dovoljan broj predmeta po referadi slijedom čega je kategorizacija na posebne sporove uistinu bespotrebna.

Predlažemo da se trenutno važeća Okvirna mjerila iz 2019. ne mijenjaju jer ista omogućavaju svim sucima u Republici Hrvatskoj da ostvare godišnju normu, a ako ima potrebe za izmjenom Okvirnih mjerila da tada Okvirna mjerila iz 2019. služe kao podloga za eventualnu izmjenu uz jasno navođenje razloga predloženih izmjena kao i ciljeva koji se žele postići.

4. ŽUPANIJSKI SUD

4.1. Kaznena grana sudovanja

1. Predmeti optužnog vijeća

Protivimo se povećanju okvirnih mjerila za predmete optužnog vijeća sa 125 na 150. Da bi se riješio jedan takav predmet iz nadležnosti županijskih sudova potrebno je barem dva dana rada. Jedan dan za proučavanje spisa i jedan dan za održavanje sjednice te izradu odluke. Čest je slučaj da se na sjednici pokrene pitanje nezakonitih dokaza. Tada je u pravilu potrebno još jedno ročište.

2. Dokazno ročište

U pogledu dokaznog ročišta okvirna mjerila ostaju neizmijenjena no smatramo da bi broj dokaznih ročišta suca za mladež trebao biti smanjen jer se radi o predmetima koji iziskuju mnogo vremena za rješavanje budući je ispitivanje ml. žrtve kompleksno i dugotrajno pa predlažemo da se isto na taj način i vrednuje.

3. Izvanraspravna vijeća

U odnosu na izvanraspravna vijeća nema razlike između Kv I i Kv II spisa, a u premetima nadležnosti Kv I vijeća postupak traje kao i rasprava protiv punoljetnih osoba što je neusporedivo sa Kv II vijećima pa bi se trebali stoga i više vrednovati. Pored toga, sucima članovima izvanraspravnog vijeća trebalo bi priznati u ispunjavanje sudačke dužnosti, sukladno članku 12. stavak 2. Okvirnih mjerila, sudjelovanje u izvanraspravnom vijeću.

4. Radnje suca istrage

Vrijednosti predmeta suca istrage su također povećane. Prema postojećim mjerilima bilo je potrebno izraditi 600 odluka. Predlaže se podjela na Hitne radnje, vrijednosti 450 te druge radnje suca istrage vrijednosti 450. To znači da sudac istrage u zbroju treba izraditi 300 odluka više što predstavlja povećanje od 50 % bez ikakve osnove.

Sudac istrage, prema nacrtu, treba riješiti 450 predmeta, ali sudac u drugom stupnju treba riješiti 480 predmeta povodom žalbe na odluku suca istrage ako se radi o KŽ predmetima, ili čak 500 predmeta ako se radi o Kv II predmetima.

5. Drugostupanjske odluke

Ponovno je propušteno posebno vrednovati rad na starim KŽ predmetima kao što je to učinjeno u predmetima prvog stupnja.

Prema važećim Okvirnim mjerilima u drugostupanjskim postupcima, suci trebaju godišnje riješiti 220 predmeta, neovisno da li je riječ o žalbama protiv presude ili rješenja. Nacrtom se ova „norma“ podiže na 170 žalbi protiv presuda i 480 žalbi protiv rješenja čime se, ako je struktura predmeta koji se rješavaju 50 % žalbe na presudu i 50% žalbe na rješenja, norma za jednu godinu podignuta s 220 na 325 predmeta što predstavlja povećanje od 52,3 %. Takvo povećanje smatra se potpuno nereálnim. Spomenuta brojka može se, s obzirom na vrstu rješenja o kojem se odlučuje povodom žalbe, usporediti s brojem odluka od 140 riješenih žalbi na rješenje o određivanju privremene mjere ili sa 210 odluka o žalbi na određivanje istražnog zatvora, kako je to propisano za Visoki kazneni sud (VKS). Taj broj propisanih odluka za županijske sudove i VKS treba biti izjednačen jer se radi o rješavanju žalbi na ista rješenja pa u nekim slučajevima i na istog okrivljenika.

Nacrt ne vodi se računa o činjenici da je u maloljetničkim kaznenim postupcima najčešća meritorna odluka rješenje kojim se izriče odgojna mjera, odnosno obustavlja postupak, što je pandan presudi u redovnom kaznenom postupku pa bi odlučivanje o žalbi protiv meritornog rješenja u maloljetničkom kaznenom postupku potpadalo pod kriterij žalbe protiv rješenja (480 predmeta) ne i žalbe protiv presude (170 predmeta).

Ako drugostupanjski sudac na županijskom sudu treba godišnje riješiti 325 predmeta, tada je to gotovo 1,5 predmeta svaki radni dan (u što nije uračunato vrijeme potrebno za pripremu, proučavanje i vijećanje o spisima).

6. Odluke suca izvršenja

Što se tiče povećanja mjerila suca izvršenja sa 400 na 500 napominjemo da se radi o povećanju od 25 % što je teško ostvarivo.

7. Članak 6. stavak 3. Nacrta ne predviđa praćenje europskih propisa i sudske prakse suda EU i Europskog suda za ljudska prava na razini županijskog suda, što nije u skladu s odredbom članka 41. Zakona o sudovima.

U odnosu na članak 2. točka 2.

Postavlja se pitanje zašto sucu izvjestitelju županijskog suda ne priznati kao riješen spis u kojem je zastara nastupila tijekom roka za žalbu ili nakon toga, a prije nego što je sudac izvjestitelj drugostupanjskog suda uopće dobio spis predmeta na rješavanje. U takvim situacijama drugostupanjski sud mora po službenoj dužnosti preinačiti presudu i odbiti optužbu, a ničim nije doprinio svojim neradom nastupanju zastare.

U odnosu na Članak 12. stavak 2.

Bez ikakvog opravdanja ispunjavanje sudačke dužnosti nije umanjeno za dane u kojima su suci županijskog suda sudjelovali u raspravama u kojima je propisan sastav vijeća od tri suca u prvom stupnju, a što obuhvaća kaznena djela genocida, ratnih zločina te predmete iz nadležnosti Uskoka. Radi se o posebno složenim predmetima koji su dugotrajni zbog čega vijeće i ima poseban sastav od tri suca.

Povećanje okvirnih mjerila u navedenom segmentu neosnovano i bez ikakve realne podloge. Posebno se ističe da povećanje okvirnih mjerila nije način rješavanja zaostataka u radu sudova.

4.2. Građanska grana sudovanja

Predmeti prvog stupnja

1. Za predmete po Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama predviđeno je 350 predmeta na bazi 220 radnih dana. Budući da se po odredbama ovog Zakona vodi nekoliko vrsta postupaka potrebno je utvrditi slijedeće:
 - 1.1. Za predmete po pravomoćnoj kaznenoj presudi i rješenju kojim je određena prisilna hospitalizacija u ustanovi zatvorenog tipa ili liječenje na slobodi - 300 predmeta.
 - 1.2. Za predmete po obavijesti bolnice ili liječnika obiteljske medicine o prisilnom zadržavanju osobe - 150 predmeta.

U predmetima koji pred županijskim sudovima započinju u prvom stupnju započinju dostavom pravomoćne i izvršne presude kaznenog suda u kojem je neubrojivoj osobi određen smještaj u psihijatrijsku ustanovu ili psihijatrijsko liječenje na slobodi, županijski sudovi postavljaju neubrojivoj osobi punomoćnika i određuju psihijatrijsku ustanovu u kojoj će se provoditi izrečena mjera, predlažemo da je na bazi 220 radnih potreban broj riješenih predmeta - 300.

U predmetima koji započinju obaviješću bolnice da je zadržana osoba koja je opasna za sebe ili okolinu, županijski sudovi provode kompletan postupak, u najmanje dva navrata odlaze u bolnicu, određuju provođenje vještačenja i održavaju glavnu raspravu, te izrađuju odluku. Rad na ovim predmetima potrebno je vrednovati više od predmeta u kojima je već utvrđeno da je riječ o neubrojivoj osobi odnosno osobi sa težim duševnim smetnjama i kojoj je kazneni sud odredio mjeru obvezatnog liječenja u psihijatrijskoj ustanovi ili ambulantnog liječenja u takvoj ustanovi, te predlažemo da se u tom smislu napravi razgraničenje i da je za ovu drugu vrstu predmeta potreban broj riješenih predmeta na bazi 220 radnih dana 150.

1.3. Jednako treba (sa 150 predmeta) vrednovati i predmet u kojem se odlučuje o produženju prisilnog liječenja u psihijatrijskoj ustanovi ili na slobodi, jer se i u tim predmetima provodi vještačenje i održava rasprava da bi se donijela odluka. Dakle, u predmetima produženja prisilnog liječenja u psihijatrijskoj ustanovi ili na slobodi, kao i u predmetima kada se liječenje na slobodi zamjenjuje liječenjem u ustanovi također 150 predmeta na bazi 220 radnih dana.

1.4. Također, kada po žalbi na ove odluke odlučuje vijeće istog županijskog suda potrebno je propisati na bazi 220 dana 180 predmeta.

Predmeti drugog stupnja

1. Nacrtom Okvirnih mjerila za rad sudaca za predmete po žalbama protiv odluke u radnom sporu zbog nepoštivanja kolektivnog ugovora, tipski, veći broj predmeta u istovrsnoj stvari (radi isplate) predviđeno je 450 predmeta.

1.1. Predlažemo 300 predmeta, jer je za Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (VTS) za predmete po žalbama protiv odluka u sporovima za naknadu za korištenje glazbenih djela i izvođačkih prava (Hrvatsko društvo skladatelja) predviđeno 300 predmeta, a riječ je o vrlo jednostavnim predmetima.

Odlučivanje po žalbama protiv odluka donesenih u radnim sporovima zbog nepoštivanja kolektivnog ugovora postalo je složenije, a što je vidljivo iz činjenice da je Vrhovni sud Republike Hrvatske dopustio više revizija o nekim pravnim pitanjima, a dodatno se stvari kompliciraju nejasnim tumačenjima Zajedničkih povjerenstava za tumačenje kolektivnih ugovora.

2. Sucima županijskih sudova se posebno vrednuje žalba protiv odluke u sporu male vrijednosti, dok za suce VTS nije predviđena takva razlika, pa će se sucima VTS ti predmeti vrednovati kao ostali parnični predmeti – 220, a za suce županijskih sudova u Nacrtu predviđa se 280 predmeta na bazi 220 dana, za što ne postoji niti jedan objektivni razlog.

2.1. Prijedlog je da se i za županijske sudove ti predmeti (žalba protiv odluke u sporu male vrijednosti) računaju kao i sucima VTS, dakle kao ostali građanski predmeti – 220.

2.2. Iako je riječ o sporovima male vrijednosti, složenost predmeta zna biti i veća nego kod predmeta velike vrijednosti, pa nema nikakvog razloga da se pravi razlika i to samo kod okvirnih mjerila za suce županijskih sudova.

3. Za predmete povodom žalbe na procesna rješenja i odbačaj žalbe je predviđeno povećanje od 200 predmeta, a da nisu jasni razlozi za takvo povećanje, pa smatramo da je 300 predmeta koliko je propisano važećim Okvirnim mjerilima realan broj predmeta i da nema potrebe za razgraničavanjem (žalbe na odluke u izvanparničnim predmetima, zemljišnoknjižnim predmetima, ovršnom postupku, ostavinskom postupku i žalbe na procesna rješenja i donošenje rješenja o odbačaju žalbe). Za sve odluke u svim navedenim područjima treba propisati 220 odluka na bazi 220 radnih dana.

4. Nacrtom je predviđeno smanjenje broja potrebnih odluka u predmetima po žalbama protiv odluke u predmetima diskriminacije i mobinga, te stvarnopravnim predmetima, što smatramo dobrim rješenjem, jer je riječ o složenim predmetima.

5. Za ostale predmete po žalbama na odluke u predmetima naknade štete, radnim statusnim, obiteljskim i ostali građanski predmeti drugog stupnja, predviđeno je 220 predmeta na bazi 220 radnih dana, koliko je potrebno odluka i prema važećim Okvirnim mjerilima.

Kod predmeta naknade štete, riječ je o često složenim predmetima, sa nekoliko vještačenja, u kojima nerijetko obje stranke izjavljuju žalbu, ili čak i umješači, pa je prijedlog da se smanji predviđeni broj predmeta na 180.

Ostale odredbe

6. U vezi čl. 3. Nacrta smatramo da je potrebno preciznije propisati što je to „izuzetno složen predmet“, jer bi se mogla pojaviti različita tumačenja svakog predsjednika suda. Kriterij složenosti može biti i broj stranka na strani tužitelja ili tuženika, kao i da je riječ o tužbi i protutužbenom zahtjevu, starom predmetu i dr. Svakako treba propisati što se smatra složenim predmetom, tako da se izbjegnu različita tumačenja.

7. U čl. 4. Nacrta treba propisati da se i sucima drugostupanjskih sudova za predmet stariji od 7 godina, ako je sa istim zadužen kraće od 6 mjeseci, odluka vrednuje dvostruko odnosno kao dva riješena predmeta.

7.1. Ovakvo vrednovanje zasigurno bi potaknulo rješavanje starih predmeta, a suci bi bili posebno motivirani za rješavanje starih predmeta.

8. Nacrtom nije propisano vrednovanje za suce županijskih sudova kada podnose zahtjev za prethodno odluku Sudu EU, pa se predlaže da se za te odluke propiše 100 predmeta na bazi 220 radnih dana.

9. Budući da je Zakonom o parničnom postupku propisano da u povodu žalbe na presudu suci drugostupanjskih sudova mogu presudu ukinuti samo jednom, a što znači da u situaciji kada novu odluku suda prvog stupnja ponovno treba ukinuti, da će suci drugostupanjskih sudova biti dužni provesti raspravu (čl. 366. a ZPP-a).

U ovim predmetima sucu koji će provesti raspravu, te donijeti odluku, potrebno je dvostruko vrednovati donesenu odluku, a prema vrsti predmeta o kojom je riječ, dakle, kao da je riješio dva predmeta te vrste.

10. U pojedinim predmetima bude i po nekoliko ožalbenih odluka, npr. žalba na presudu, žalba na rješenje o sudskoj pristojbi, žalba na rješenje o ispravku presude i dr. ali se sucu priznaje samo kao da je riješio jednu žalbu.

10.1. Svaku odluku po žalbi u istom predmetu potrebno je vrednovati u okviru istog predmeta.

11. Zaključno, povećanje potrebnog broja odluka koje sudac treba donijeti u jednoj godini, ne bi trebao utjecati na kvalitetu odluka, a upravo većina sudaca koji su dostavili primjedbe na Nacrt na to ukazuju i smatraju da povećanje mjerila može negativno utjecati na kvalitetu odluka, a loše odluke samo će produbiti nepovjerenje građana u sudstvo. Također, na dnevnoj bazi VSRH dostavlja županijskim sudovima važne odluke ESLJP i Suda EU, a suci osim praćenja i istraživanja sudske prakse, dužni su se stručno usavršavati, a što sve rade u okviru radnog vremena, osim rješavanja predmeta. Nacrt moraju imati u vidu prosječnog suca, sa svim njegovim radnim obvezama, te realnu mogućnost da se propisani „okvirni“ broj odluka i donese u 220 radnih dana.

5. VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Trenutno važeća Okvirna mjerila za rad sudaca sud od 2020. povećala broj predmeta koje je potrebno riješiti u jednoj godini pa se dogodilo (vjerojatno prvi puta u povijesti VTS-a) da čak 10 sudaca nije ispunilo okvirna mjerila, a ove godine (2021.), prema našoj procjeni biti će oko 15 sudaca koji neće ispuniti okvirna mjerila, a od čega će ih vrlo vjerojatno najmanje dvoje biti ispod 80 %.

Dakle, kada cca 50 % sudaca VTS-a ne može ostvariti okvirna mjerila, nema uvjeta za povećanje istih, a pogotovo što je VTS od suda sa najvećim zaostacima, postao najažurniji sud.

Glavni razlozi zbog kojih tako veliki broj sudaca ne može ostvariti okvirna mjerila su:

1. Zbog nominalnog povećanja okvirnih mjerila 2020.

2. Zbog ukidanja uvećanja za stare predmete drugostupanjskim sudovima (što je bio dio akcijskog plana za ubrzani rad na starim predmetima, koji je davao rezultate).
3. Zbog sužavanje nadležnosti trgovačkih sudova u odnosu na sporove radi naplate (čl. 34. toč. 9. ZPP-a), čime je indirektno otežano rješavanje ukupnog broja predmeta, jer se ipak radilo o lakšim predmetima u sporovima male vrijednosti iz nadležnosti trgovačkih sudova, pa time i VTS-a. Takvim predmetima se djelomično kompenzirala veća težina ostalih predmeta, a zbog čega su gotovo svi suci VTS-a uspjeli ostvariti okvirna mjerila.
4. Neuračunavanje prekida u statički riješene spise.

Hvale vrijedna aktivnost uprave VTS-a, jer su time suci primorani više suditi, a što je direktno utjecalo na smanjenje zaostataka (formirana posebna referada za takve predmete, koje odrađuje jedan savjetnik za cijeli sud).

Potrebno je naglasiti da kod sadašnjih okvirnih mjerila, koja su već zahtjevnija nego u ranijem razdoblju, još niti jedan sudac nije do sada uspio ostvariti okvirna mjerila, a što je ranijih godina bio slučaj.

Naime, ako nema pojedinaca (maksimalno do 10 %) koji mogu okvirna mjerila ostvariti već do početka 9. ili 10. mjeseca tekuće godine onda su takva okvirna mjerila preteška za gotovo sve ostale suce. Također bi bilo za očekivati da do najviše 10% sudaca, bez bitno pojačanog rada, ne može ostvariti okvirna mjerila, ali bi isti morali normalnim radom ostvariti preko 80 % okvirnih mjerila.

6. VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Iz predloženog Nacrta jedino je jasno razvidno da se značajno podiže "sudačka norma" iako je i prethodnim odnosno aktualnim Okvirnim mjerilima ta norma već bila značajno podignuta.

Tako je npr. na Visokom upravnom sudu prethodnim Okvirnim mjerilima za 10 % podignuta norma vezano za rad sudaca u predmetima po žalbama protiv odluka prvostupanjskih upravnih sudova. S tim u svezi ističemo kako suci Visokog upravnog suda sukladno odredbama Zakona o upravnim sporovima postupajući u žalbenim predmetima imaju obvezu donositi reformacijske odluke, što uključuje daleko složeniji pristup rješavanju predmeta zbog čega držimo da nije bilo opravdanog razloga za podizanje ove, već ionako visoko postavljene norme.

Nacrt nije sistematiziran sukladno nadležnostima ovog suda koje proizlaze iz Zakona o upravnim sporovima te se pri izradi očito nije imalo u vidu, niti način donošenja odluka na Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske (sjednice vijeća od tri suca ili pet sudaca), tako da svaki sudac ima pod mentorstvom jednog sudskog savjetnika, s time da svaki sudac mora proučiti, izvijećati i izraditi npr. 220 svojih odluka po žalbi te pročitati i odobriti isti broj odluka koje izradi njegov savjetnik, sudac kojemu je on predsjednik vijeća te još jedan savjetnik. Dakle, iz navedenog je razvidno kako je na neki način svaki sudac zadužen za četiri pune norme ili gotovo 4 predmeta po danu koje mora obraditi, ne računajući pripremu predmeta, vijećanje, izradu odluke i vrijeme potrebno za unošenje potrebnih podataka u eSpis.

Iz navedenog je posve jasno da je i postojeća „norma“ previsoko određena, te stoga nema nikakvog razloga za njeno dodatno povećanje. Ovo stoga što smatramo, da već ovako visoko postavljena aktualna "norma" za rad sudaca predstavlja potencijalnu opasnost za generiranjem erozije kvalitete u radu, budući se sudački rad ne može i ne smije svoditi samo na anticipiranje kvantitete i zadovoljavanje očekivanih statističkih rezultata, već seriozan pristup sudačkom poslu podrazumijeva odgovorno i duboko promišljanje i rješavanje pravnih problema, a da se pritom zadovolje svi očekivani standardi zaštite subjektivnih prava u postupku a koja proizlaze iz ustavnih zakonskih i konvencijskih okvira.

Stoga, podržavajući Vas u nastojanjima za osiguranjem ravnomjerne i pravične opterećenosti sudaca u radu, kao i ostvarivanja više razine učinkovitosti sudova, smatramo potrebnim naglasiti kako revidiranju sudačke "norme" treba prethoditi sistematična i detaljna analiza poslova odnosno radnih zadataka koje obavljaju suci kako bi se u konačnici osigurao optimalan balans između učinkovitosti sudova i kvalitete njihovog rada.

7. VISOKI PREKRŠAJNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Nacrtom su povećava broj odluke koje je na Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske (VPSRH) potrebno donijeti u jednoj godini za prosječno 50 % – 60 %, a za odluke o žalbi protiv odluke o poreznim, carinskim i deviznim prekršajima povećanje je sa 280 na 550, što iznosi gotovo 95 %.

Važeća Okvirna mjerila za rad sudaca u primjeni su od 1. siječnja 2020. i prilikom njihova donošenja uzeti su obzir brojni čimbenici na temelju kojih je procijenjen broj predmeta koje sudac može riješiti, stoga nije jasno na temelju kojih parametara je rađen Nacrt, koji objektivni kriteriji su primijenjeni, odnosno kojim promjenama u zakonima, organizaciji rada i slično je uvjetovano takvo enormno povećanje sudačke „norme“ posebice u području drugostupanjskog prekršajnog suđenja.

Nacrt u dijelu koji se odnosi na prekršajno suđenje u drugom stupnju smatramo potpuno proizvoljnim, neutemeljenim i realno neostvarivim.

PRIKAZ OMJERA NACRTA I DOSADAŠNJIH OKVIRNIH MJERILA

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske	Nacrt	Važeće	Postotak povećanja
Žalba protiv odluke o prometnim prekršajima	600	400	50 %
Žalba protiv odluke o gospodarskim prekršajima	550	320	71,8 %
Žalba protiv odluke o prekršajima protiv javnog reda i mira i javne sigurnosti	550	350	57,1 %
Žalba protiv odluke o poreznim, carinskim i deviznim prekršajima	550	280	96,4 %
Žalba protiv odluke o prekršajima nasilja u obitelji	400	250	60 %

Žalba protiv odluka u predmetima u kojima je tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima odnosno koja je utvrđena kao neovisni regulator	100	70	42,8 %
Žalbe protiv rješenja o oduzimanju predmeta, protiv naloga za zadržavanje i dr.	850	650	30,7 %
Predmeti priznanja i izvršenja odluke o novčanoj kazni između država članica EU	600	450	33,3 %

Ovakva „norma“ za suce visokog suda predstavlja po svim područjima suđenja (gospodarski i financijski prekršaji, prekršaji iz područja javnog reda i mira i javne sigurnosti, prekršaji iz područja prometa i prijevoza) nešto što objektivno nije moguće ostvariti i apsolutno omalovažavanje posla tog suda.

Prekršajnim zakonom koji je na snazi od 1. siječnja 2008. uveden je institut obaveznog prekršajnog naloga, koji je kasnije mijenjan u odnosu na cenzus propisane novčane kazne za prekršaje (Izmjena i dopuna na snazi od 1. siječnja 2014.), te o prekršajima za koje je propisana novčana kazna za fizičku osobu do 5. 000,00 kuna, za obrtnika do 10.000,00 i za pravnu osobu do 15.000,00, donose odluke prvostupanjski suci samo ako je uložen prigovor na izdani obavezni prekršajni nalog ovlaštenog tužitelja, čime o lakšim prekršajima u pravilu više ne odlučuje sud, a posebice ne VPSRH.

Opće je poznato da je u odnosu na većinu prekršaja propisanih brojnim zakonima sudski postupak postao složeniji i dugotrajniji zbog činjenične i pravne složenosti predmeta kao i visine propisanih sankcija. Nadalje, uvođenjem elektroničkog praćenja kretanja predmeta – eSpis, nastale su obveze sudaca koje zahtijevaju značajno vrijeme, a koje ni na koji način nisu vrednovane postojećim Okvirnim mjerilima, a koliko vidimo niti Nacrtom.

VPSRH odlučujući o žalbi ispituje po službenoj dužnosti u svakom predmetu (uključujući i predmete po prigovoru na prekršajni nalog zbog sankcije), primjenom članka 202. stavka 1. Prekršajnog zakona (dalje PZ). Uz to naravno, odlučuje i o navodima žalbe, odnosno prigovora, na koje mora dati odgovor u odluci. Kako sve više odluka donijetih u prekršajnom postupku podliježe ocjeni Ustavnog suda Republike Hrvatske, a zatim i Europskog suda za ljudska prava, iste zahtijevaju odgovarajuća obrazloženja.

Nastavno ukazujemo na kompleksnost prekršajnog suđenja:

- A) Brojnost propisa:
- B) Blanketni zakonski opisi djela
- C) Različite kategorije ovlaštenih tužitelja
- D) Osim sudova prekršajni postupak u prvom stupnju vode i određena tijela državne uprave
- E) Propisana visina kazni i modaliteti propisivanja kazni
- F) Učestale i višekratne novele propisa
- G) Posebnosti

Prekršaji iz područja javnog reda i mira i javne sigurnosti:

- brojnost materijalnih propisa
- složenost

- hitnost
- obuhvaća pravne i odgovorne osobe

Prema strukturi spisa u radu VPSRH transparentno se vide posljedice izmjena Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj: 107/07., 39/13., 157/13. i 110/15.) koje rezultiraju velikom promjenom u strukturi spisa JŽ predmeta u odnosu na složenost jer je Visoki prekršajni sud RH izgubio nadležnost odlučivanja u svim manje složenim spisima.

Zaključno, smatramo da ne postoji nijedan realan razlog mijenjanja sada važećih Okvirnih mjerila za rad sudaca u području prekršajnog suđenja, koja su u primjeni od 1. siječnja 2020.

Stoga je naš prijedlog sljedeći:

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske	Važeća OM
Žalba protiv odluke o prometnim prekršajima	400
Žalba protiv odluke o gospodarskim prekršajima	320
Žalba protiv odluke o prekršajima protiv javnog reda i mira i javne sigurnosti	350
Žalba protiv odluke o poreznim, carinskim i deviznim prekršajima	280
Žalba protiv odluke o prekršajima nasilja u obitelji	250
Žalba protiv odluka u predmetima u kojima je tužitelj pravna osoba s javnim ovlastima odnosno koja je utvrđena kao neovisni regulator	70
Žalbe protiv rješenja o oduzimanju predmeta, protiv naloga za zadržavanje i dr.	650
Predmeti priznanja i izvršenja odluke o novčanoj kazni između država članica EU	450

Ostali predmeti 750

Način vrednovanja izvanrednih pravnih lijekova nije propisan:

- žalba na rješenje o obnovi prekršajnog postupka
- zahtjev za izvanredno ublažavanje kazne

8. VISOKI KAZNENI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predloženim Nacrtom je previsoko i nerealno određen broj predmeta koje u jednoj kalendarskoj godini treba riješiti svaki sudac, i to u odnosu na sve vrste predmeta za koje je nadležan Visoki kazneni sud Republike Hrvatske (VKSRH).

Naime, pri određivanju broja predmeta, kako je to predloženo u Nacrtu, nije se dovoljno vodilo računa o službenosti predmeta za koje je nadležan VKSRH te o raspoloživom vremenu koje je svakom sucu potrebno za upoznavanje s predmetom, iznošenje stanja stvari na sjednici vijeća kao i radu potrebnom za pisanje odluke.

Budući da u Nacrtu nisu sadržani kriteriji iz kojih bi proizlazilo na koji način je određen broj predmeta koje po vrstama predmeta treba svaki pojedini sudac riješiti u jednoj kalendarskoj godini, za sada nije moguće zauzeti argumentirani stav koliko je objektivno moguće riješiti predmeta prema svakoj kategoriji koju predviđa Nacrt. U svakom slučaju, pri izradi Nacrt svakako se mora voditi računa o stvarnim mogućnostima da svaki sudac, uz angažirani rad, ostvari broj predmeta koji je predviđen u Okvirnim mjerilima za rad sudaca.

PREDSJEDNIK UHS

Damir Kontrec